

I doktorima je puk'o film, al' to još uvijek nikoga ne uzbuđuje

DR. SC. TRPIMIR GOLUŽA
PREDSJEDNIK HRVATSKE
LIJEČNIČKE KOMORE

Politički proces tranzicije hrvatskog društva od samoupravnog socijalizma do liberalnog kapitalizma samo je djelomično zahvatio hrvatski zdravstveni sustav. Čini se da je hrvatsko zdravstvo postalo nakaradni hibrid socijalističkog poimanja zdravstvene zaštite u financijski nemilosrdnom kapitalističkom društvenom okruženju

Drage kolegice i kolege,

U veljači smo svjedočili velikoj aferi u Hrvatskom audiovizualnom centru (HAVC-u). Nakon što je Državni zavod za reviziju utvrdio brojne financijske nepravilnosti te objavio negativan nalaz o radu HAVC-a za 2015. godinu, ravnatelj HAVC-a podnio je ostavku na svoju funkciju. Brojni stvaratelji hrvatskog filma okupljeni u inicijativi „Puk'o nam je film“ alarmirali su javnost i zahtijevali od premijera Plenkovića „da ih hitno primi na sastanak kako bi se čim prije razriješla situacija s hrvatskim filmom i HAVC-om te hrvatskom filmu jasno i nedvosmisleno osigurala neovisnost od politike i politikanstva“. Premijer ih je, u društvu resorne ministrice, promptno primio. Poručeno im je da se „ne impresioniraju halabukom oko sadašnje situacije te da će se u narednim tjednima poduzeti niz konkretnih koraka vezanih uz tehničke probleme, uredbe, kriterije, pitanja zapošljavanja, izmjena i dopuna zakona“. Sve skupa izazvalo je burne reakcije u javnosti, a jedan oporbeni saborski zastupnik obećao je da će „braniti umjetnike od povampirene desnice“ ma što god to značilo.

Hrvatska liječnička komora je sredinom prosinca prošle godinedetaljno predstavila javnosti podatke o liječnicima koji su, nakon ulaska Hrvatske u Europu Uniju, otišli iz Hrvatske na rad u inozemstvo. Držeći neupitnim da se radi o zabrinjavajućoj razini kadrovske devastacije zdravstvenog sustava, s tendencijom daljnje progresije, koja predstavlja ozbiljnu prijetnju perspektivi, sigurnosti i prosperitetu hrvatske države, ocijenili smo da problem nije sektorsko pitanje kojim bi se trebalo baviti isključivo Ministarstvo zdravstva, već pitanje od nacionalnog interesa koje hrvatska država treba shvatiti prioriteto u rješavanju državnih pitanja. S inicijativnom održavanja sastanka na kojem bismo dogovorili konkretne mjere za zaustavljanje svojevrsnog egzodusa hrvatskih liječnika, obratili smo se premijeru Plenkoviću, ministru zdravstva, predsjednici Republike i predsjedniku Sabora. Od tada su prošla gotovo puna tri mjeseca, još uvijek nam nitko nije odgovorio. Zanimljivo, nitko se od saborskih zastupnika nije samoinicijativno prometnuo u zaštitnika hrvatskih građana u borbi za dostupnost i kvalitetu njihove zdravstvene zaštite u vrlo skoroj budućnosti.

Politički proces tranzicije hrvatskog društva od samoupravnog socijalizma do liberalnog kapitalizma, koji je započeo krajem osamdesetih godina prošlog stoljeća, a za koji su mnogi smatrali da je završio ulaskom Hrvatske u Europu Uniju, samo je djelomično zahvatio hrvatski zdravstveni sustav. Čini se da je hrvatsko zdravstvo postalo nakaradni hibrid socijalističkog poimanja zdravstvene zaštite u financijski nemilosrdnom kapitalističkom društvenom okruženju. Gotovo neograničena prava svih građana, a koja država nema dovoljno sredstava, udružena sa specifičnim socijalističkim načinom vođenja sustava po principu „prelivanja iz šupljeg u prazno“ rezultiraju financijskom neodrživošću hrvatskog javnog zdravstvenog sustava. U takvoj situaciji, umjesto da žurno reorganizira i racionalizira sustav, politika vlastitu odgovornost za stvaranje financijske dubioze prebacuje na zdravstvene radnike. U jeku pregovora Vlade Republike Hrvatske sa sindikatima javnih službi o temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama, u javnost se ponovo plasiraju teze o neučinkovitosti i neradu hrvatskih liječnika. Pri tome se kao „rješenje“ problema priziva državna kontrola izvršenosti rada pojedinog liječnika. U nepotpuno i nedovoljno dobro informatiziranom sustavu, u kojem čak nisu određeni vremensko-kadrovski normativi rada, nisu uspostavljeni potrebni parametri kontrole kvalitete pružene usluge niti je provedena akreditacija zdravstvenih ustanova, rad bilo kojeg radnika pa tako i liječnika nemoguće je objektivno valorizirati.

Podaci iz prosinca 2016. nedvojbeno pokazuju da suspekti neradnici i politički osuđeni krivci za situaciju u zdravstvu ne vide svoju profesionalnu perspektivu u ovakvom začaranom krugu hrvatskoga zdravstvenoga sustava. Velikom broju njih već je puk'o film, a još većem broju film je pri kraju. Zbog svih hrvatskih građana bilo bi poželjno da se glavni „redatelji“ hrvatske državne politike napokon aktiviraju. Na njima je da, umjesto dosadašnjeg refleksa ignoriranja problema i prebacivanja vlastite odgovornosti na druge, realno sagledaju situaciju te pronađu vremena i mudrosti da u suglasju sa svim dionicima u zdravstvu osmisle i u djelo provedu mjere za stvaranje održiva financijskog i kadrovske okvira funkcioniranja hrvatskog zdravstva. U protivnom riskiraju pucanje hrvatskog javnog zdravstvenog sustava po svim šavovima.